

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 220/2010-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júna 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. S. B., J., ktorou namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Senica sp. zn. 4 C 24/2009 zo 16. júna 2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9 CoD 87/2009 z 28. januára 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. S. B. odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. mája 2010 doručená sťažnosť Ing. S. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn.

4 C 24/2009 zo 16. júna 2009 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 CoD 87/2009 z 28. januára 2010 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom z 18. marca 2008 doručeným Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky domáhal vyslovenia neplatnosti závetu po poručiťovi J. V. Vec bola z dôvodu vecnej príslušnosti postúpená 18. apríla 2008 okresnému súdu, ktorý ju následne postúpil miestne príslušnému Okresnému súdu Galanta. Tento však s postúpením veci vyjadril nesúhlas, ktorý vyhodnotil krajský súd ako dôvodný, a preto bola vec 28. januára 2009 vrátená okresnému súdu.

Ešte Okresný súd Galanta výzvou zo 7. augusta 2008 vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh v sume 99,58 € s tým, že ho poučil o následkoch jeho nezaplatenia v 10-dňovej súdom stanovenej lehote. Na túto výzvu reagoval sťažovateľ podaním, v ktorom žiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Tejto žiadosti však už okresný súd 12. mája 2009 nevyhovel. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 4. júna 2009. Okresný súd z dôvodu, že sťažovateľ nezaplatil súdny poplatok za konanie o neplatnosti závetu, s poukazom na § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov konanie o neplatnosti závetu 16. júna 2009 zastavil. Sťažovateľ podal 10. júla 2009 odvolanie proti zastavujúcemu uzneseniu okresného súdu, ktorému krajský súd nevyhovel a napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil uznesením sp. zn. 9 CoD 87/2009 z 28. januára 2010.

Sťažovateľ považuje postup, resp. obe napadnuté uznesenia označených súdov za také, ktorým mu *„ako účastníkovi konania bola odňatá možnosť pred nimi konať“*, pretože podľa jeho názoru okresný súd, ktorý *„rozhodol o poplatkovej povinnosti za podanie k návrhu, ale k jej splneniu ma cestou príslušných nástrojov nevyzval“*, a preto mu *„nebola daná možnosť poplatkovú povinnosť splniť“*.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti vydal tento nález:

„1./ Základné právo na spravodlivé súdne konanie: upravené v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, postupom súdov na oboch, stupňoch riadenia v konaní pod sp. zn. 4 C/24/2009 porušené bolo.

2./ Rozhodnutie Okresného súdu Senica sp. zn. 4 C/24/2009-54 zo dňa 16. júna 2009 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9 CoD/87/ 2009-64 zo dňa 28. januára 2010 zrušuje a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie s príkazom, aby vo veci konal.

3./ Sťažovateľovi priznáva trovy konania právneho zastúpenia v sume eur, ktoré je povinný Krajský súd Trnava uhradiť na účet advokáta do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Sťažovateľ v sťažnosti zároveň uviedol, že z dôvodu časovej tiesne doručí „po výzve... oznam o povinnom zastúpení advokátom v konaní pred ústavným súdom“.

Sťažovateľ v petite sťažnosti neuviedol číselným označením článok ústavy, resp. základné právo, porušenie ktorého namieta (resp. označil čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorý je kompetenčným ustanovením zakladajúcim právomoc ústavnému súdu), preto ústavný súd vychádzal z jeho slovného označenia a nepovažoval za potrebné ho vyzývať na odstránenie tohto nedostatku podania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

1. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nebolo v jeho právomoci preskúmanie napadnutého uznesenia okresného súdu, lebo na základe podaného odvolania to patrilo do právomoci krajského súdu. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ proti v sťažnosti namietanému uzneseniu okresného súdu sp. zn. 4 C 24/2009 zo 16. júna 2009 podal riadny opravný prostriedok – odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd. Ústavný súd preto nemá právomoc na konanie o tej časti sťažnosti, v ktorej sa namieta porušenie označeného základného práva sťažovateľa predmetným uznesením okresného súdu, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. Ústavný súd zastáva názor, že v prípade, ak odvolací súd právoplatne rozhodne o zastavení konania z dôvodu, že sťažovateľ, ktorý nie je oslobodený od súdnych poplatkov, takýto poplatok nezaplatí, nenastupuje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu automaticky ústavná kontrola zo strany ústavného súdu (napr. III. ÚS 321/06, III. ÚS 125/08).

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že v danom prípade sťažovateľ nevyčerpal všetky prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd v systéme všeobecných súdov účinne poskytuje, keďže nepodal dovolanie proti namietanému uzneseniu krajského súdu, a to napriek tomu, že v sťažnosti tvrdený dôvod

(„postupom súdov mi ako účastníkovi konania bola odňatá možnosť pred nimi konať“) je dovolacím dôvodom podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Podľa uvedenej právnej normy dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Ústavou daná právomoc ústavného súdu neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovacia činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je táto založená zákonom alebo na základe zákona, t. j. v danom prípade na základe uplatnenia postupu podľa § 237 písm. f) OSP. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Aj podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

Ako to vyplýva z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Keďže proti uzneseniu odvolacieho súdu bolo možné zo sťažovateľom tvrdeného dôvodu podať dovolanie [§ 237 písm. f) OSP], právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa má Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, čím bola zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd nepovažoval za dôvodné zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa a ani ho vyzývať na predloženie splnomocnenia pre advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2010